

Siniša majstor pros

remda po obrazovanju akademski grafičar, Siniša Majkus je umjetnik koji svoju izražajnost nije ograničio isključivo na područje grafičkog, ali ni na ono slikarstva i skulpture. Ipak, njegov je rad najbliži skulpturalnom izričaju jer su njegove realizacije trodimenzionalne izvedenice koje smješta u prostor te ih tako doživljavamo u njihovoj cjelini. Njegove "skulpture", međutim, nisu izgrađene jednodimenzionalnim tretiranjem volumena i mase kao osnovnih skulptorskih gradbenih elemenata, već su istkane kako od materijalnih i doista tvornih tako i od onih materijalno neopipljivih elemenata, često zanemarivanih ili zaboravljenih, no punovrijednih i izražajnih - praznina i sjena, koje im daju naročitu izražajnost, dinamiku i metaforičnost. Djelići Majkusovih poroznih "katedrala" nesputano su i jednostavno kombinirani. U takvu su odnosu da pružaju niz varijanti i mogućnosti doživljavanja i tumačenja, dopuštajući autoru da svoje skulpturalne sklopove neprekidno proučava, promišlja, mijenja i nadograđuje. Materijal što ga upotrebljava podatan je i promjenljiv poput, primjerice, skaja, ljepenke, žice, sugerirajući nam i time svoju

svjesnost o promjenljivosti i procesualnosti umjetničkog djela. Prisutnost je tih tvorbenih materijala, premda se na prvi pogled tako ne čini, jednakovrijedna, a naglasci na nekom od njih, bilo kvalitetom, ili kvantitetom, prvenstveno oblikom ili bojom tek su prividni, prizivajući organskost njih samih, kao i organskost nastanka umjetničkog djela.

Majkusovi prvi radovi predstavljeni prosudbi javnosti svratili su pozornost i ukazali na okvire u kojima će se kreirati njegov budući razvoj i daljnji rad, na njegovu poetiku i kreativni postupak. Njegov se raniji tematski izbor kretao u okvirima zoomorfnih i biomorfnih oblika, koje je slobodno kreirao i rekreirao pokazujući vlastitu stvaralačku nesputanost, slobodu i maštovitost. Ta su djela progovarala Majkusovom začuđenošću prirodom i svim njezinim znanim, ali i naslućivanim pojavnostima. Upravo ovdje on je izdvojio i naglasio ono što je svojstveno svakom razumnom biću - čuđenje i opčinjenost kao polazišta ljudske kreativnosti. Majkus kao pripadnik onog malobrojnog dijela ljudskog roda, umjetnika, obdarenih posebnim senzibilitetom, nastavio je i dalje oblikovati svoju viziju, mijenjati svijet onako kako ga je tjerao njegov eros i stvaralačka strast.

Majkus crnog tkanja

Žudnja za novim, drukčijim, svježim, boljim iskazuje se i u njegovu posljednjem ciklusu realizacija predstavljenih na izložbi u Salonu galerije "Karas" u Zagrebu (08. 01. - 25. 01. 1997.). Majkus je, oterećen balasta prethodnih ostvarenja, svoje ideje pročistio, osvježio i istaknuo njihovu jednostavnost. Fokus njegova zanimanja sada je prostor, koji uvijek ostavlja nedorečenim otvarajući sebi, i nama, široko polje mogućnosti. Izražajno sredstvo je jednostavno, no dojmljivo iskorišteno - žica. Njegove su nove realizacije žičane strukture monokromatskog obilježja jer rabi tek njihovu crnu i sivu boju. To su crteži oprostorni, definirani žicom, različiti od njegovih ranijih radova, u kojima je bio zaigraniji, ne mareći za red, i u kojima su bili prisutniji jači koloristički naglasci. Riječ je o jasnim, čvrstim, definiranim sklopovima koji u sebi nose eklekticiističke odjeke načela konstruktivizma. Majkus tka svoje strukture žicama različite debljine. One deblje tvore okvir za tanje te tako nastaju maštovite geometrijske strukture prožete dijalektičnošću konstruiranja.

Ova ostvarenja uravnotežena su delikatnim postupkom odabira materijala (žice) i njihovom obradom (paučinaste strukture). Prožimajući se i stapajući međusobno, kon-

frontirajući se svojim obilježjima, uravnotežuju se, oblikujući monumentalni prostorni sklop. Takvim načinom upotrebe materijala i oblikovanja postignut je iluzionistički učinak, koji tek ostavlja trag u promatračevim očima jer ono što vidimo jest fragmentarna slika, prostorno definirana, ali zbunjujuće plošna, ne dopuštajući nam da ih sagledamo, doživimo i zapamtimo u njihovoj materijalnoj pojavnosti te kao čvrste sklopove.

No oblici koje Majkus upotrebljava u posljednjim radovima upisani su u našu memoriju jer je riječ o osnovnim geometrijskim oblicima poput kocke, pravokutnika, stošca, kugle i njihovih izvedenica. Premda razumljive, te su strukture vizualno neopredmećene vlastitom prozračnošću, prožimanjem prostora i volumena, koje tek omogućuje naslućivanje njihovih kontura. Majkus tako pokušava dokinuti granicu vanjskog i unutrašnjeg prostora koji se prožimaju i žive svojim osobitim životom, otkrivajući nam svakim novim usredotočenjem nove kvalitete i vrijednosti. Njegove realizacije usklađuju i uravnotežuju klasične antagonizme statičnosti i pokretnosti na senzibilan i krajnje jednostavan način: statična no zbog obrisnih granica pokretna forma posustala je pred prodiranjem prostora u nju samu.

Siniša Majkus, *L. Mactans*, 1996., čelična žica / Siniša Majkus, *L. Mactans*, 1996, steel wire

Tako su zrelim i jasnim promišljanjima, nesputanom kreativnošću i jednostavnim materijalom ostvarena djela koja očaravaju svojom domišljatošću.

Naposljetku, neće se pogriješiti ako se zaključi da su žicom oprostoreni crteži Siniše Majkusa rezultat slobodnog i nesputanog promišljanja medija i otvorenosti bez opterećenja tradicijom. Majkusova djela su živa i bogata mogućnostima doživljavanja i tumačenja, ona odašilju impulse koji snažno penetriraju u svijest promatrača. Opčinjuje njegova spretnost u predstavljanju vlastitih namjera s izrazitim ciljem koji vodi osvješćivanju našeg promatranja i promišljanja, što potvrđuje otvorenost za nova

iskustva i raznovrsnije načine izražavanja vlastitih ideja. Ti radovi navješćuju daljnji razvoj Majkusove kreativne energije, koja je i do sada zračila svježinom i samouvjerenošću u ispravnost vlastitih namjera.

Summary

Damir Demonja

Siniša Majkus - The Space Weaver

Although an academic graphic designer by education, Siniša Majkus did not limit his expressiveness exclusive-

Siniša Majkus, Linné, 1996., čelična žica / *Siniša Majkus, Linné, 1996, steel wire*

ly to the field of graphic art.

His work is more sculptural in utterance, since his realizations are three dimensional derivations, placed within the space, so that we can experience them in their wholeness.

His new realizations are wire structures of monochromatic character, since only black and gray are used. They are actually drawings with space quality, defined by wire. They differ from his earlier works, in which he manifested more playfulness, and showed less care for order, with stronger color accents. They present clear, firmly defined structures embodying the eclecticist

echoes of the principle of constructivism.

His realizations harmonize and balance classic antagonisms of the static and mobility in a delicate, and yet extremely simple way: a static, but due to contour limits mobile form, surrendered to the space penetration into herself. Thus, a mature and clear thought, accompanied by creativity and simple materials, bear into being works fascinating in their ingenuity.